

Cwestiynau ac Ymatebion Ffurfiol y Cyngor

Dyddiad: Dydd Llun, 3 Hydref 2022

---

1 Cwestiwn i'r Aelod Cabinet dros Newid Hinsawdd a Bioamrywiaeth: 2022/17 - Lleihau lefelau tipio anghyfreithlon

Gofynnodd y Cyngorydd Howells:

Yng ngoleuni'r adroddiad diweddar ynghylch y materion tipio anghyfreithlon yng Nghasnewydd, pa gamau rhagweithiol y mae'r Aelod Cabinet yn bwriadu eu cymryd i leihau'r lefelau hyn ac a yw un o'r opsiynau hynny sy'n cael ei ystyried yn adolygiad o'r system archebu yng nghanolfan ailgylchu gwastraff y Cartref Casnewydd?

Ymatebodd y Cyngorydd Forsey:

Mae'r cynnydd mewn achosion a adroddir yn ganlyniad i'r cynnydd yn y gweithgaredd cynyddol a wnaed gan dimau'r Cyngor i fynd i'r afael â thipio anghyfreithlon. Buddsoddodd y cabinet mewn ail dîm ymateb tipio anghyfreithlon pwrpasol, ac mae mwy o weithredu a gorfodaeth wedi bod yn erbyn tipio anghyfreithlon - sydd wedi arwain at ganfod a chofnodi amllder uwch o ddigwyddiadau yn rhagweithiol.

Rydym hefyd wedi annog trigolion i roi gwybod am dipio anghyfreithlon i ni drwy ein gwefan ac ap Fy Nghasnewydd sy'n ein helpu i'w dynnu'n gyflymach.

O ganlyniad, mae'r cyngor wedi cofnodi'r ail nifer uchaf o erlyniadau llwyddiannus yn erbyn tipwyr anghyfreithlon yng Nghymru yn ystod y cyfnod hwn, tra'n darparu amser ymateb ar gyfartaledd o dan 1.5 diwrnod.

Byddwn yn parhau i weithredu yn erbyn unrhyw un sy'n cael eu dal yn tipio'n anghyfreithlon yn ein dinas ac yn gweithio'n rhagweithiol gyda'n partneriaid i anghefnogi'r math hwn o ymddygiad; bydd hyn yn cynnwys gwaith agos gyda'r rhwydwaith o wirfoddolwyr, gwaith partneriaeth gyda landlordiaid cofrestredig cymdeithasol a sefydliadau eraill ac ymyriadau uniongyrchol a chamau gorfodi.

Nid oes unrhyw dystiolaeth i gysylltu'r system archebu yng nghanolfan ailgylchu gwastraff y cartref Casnewydd â chynnydd mewn tipio anghyfreithlon.

Mae'r system archebu wedi dod â llawer o fanteision mewn nifer o feysydd a oedd yn draddodiadol yn broblem ar y safle ac roedd hynny'n effeithio ar ddiogelwch, perfformiad a boddhad cwsmeriaid. O ganlyniad hefyd cafwyd gwell perfformiad ailgylchu a dyfarnwyd safle CAGC y flwyddyn i'r Cyngor y llynedd. Erbyn hyn, defnyddir system debyg yn y rhan fwyaf o gynghorau Cymru.